

Department Architektury,
Budownictwa i Geodezji

Pan
Waldemar Izdebski
Główny Geodeta Kraju

Dotyczy: obliczania kwoty należności za udostępnienie materiałów zasobu po wejściu w życie nowelizacji ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne oraz obliczania kwoty należności za udostępnienie materiałów zasobu po waloryzacji stawek opłat od dnia 1 stycznia 2021 r.

Szanowny Panie Ministrze,

w odpowiedzi na pisma z dnia 12 stycznia 2021 r. znak: KN-IRP.054.1.2021 oraz KN-IRP.054.2.2021, odnoszące się do wątpliwości dotyczących obliczania kwoty należności za udostępnienie materiałów zasobu po wejściu w życie nowelizacji ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne oraz obliczania kwoty należności za udostępnienie materiałów zasobu po waloryzacji stawek opłat od dnia 1 stycznia 2021 r. uprzejmie informuję, że Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii nie jest urzędem uprawnionym do wydawania wiążących interpretacji przepisów prawa powszechnie obowiązującego.

Ustalenie stanu faktycznego i prawnego, a następnie dokonanie subsumcji i wydanie rozstrzygnięcia, należy do wyłącznej kompetencji organu prowadzącego postępowanie w konkretnej, indywidualnej sprawie. Organ prowadzący postępowanie nie może wyzbyć się tej kompetencji, w szczególności poprzez zasięgnięcie opinii innych organów.

W celu ustalenia stanu faktycznego, w szczególności ustalenia treści normy prawnej, organ administracji publicznej może posiłkować się uzasadnieniem aktu normatywnego, poglądami doktryny oraz orzecnictwem organów wyższego stopnia i sądów administracyjnych. Natomiast w przypadkach wymagających wiadomości specjalistycznych, organ może zasięgnąć opinii biegłego.

Zastrzegając powyższe przedstawiam stanowisko Departamentu Architektury, Budownictwa i Geodezji w przekazanej sprawie.

Pierwszy przypadek:

Zgłoszenie pierwotne pracy geodezyjnej zostało zarejestrowane przed wejściem w życie ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne (przed 31 lipca 2020 r.). Następnie w styczniu 2021 r. geodeta wykonał zgłoszenie uzupełniające, które podlega opłacie na „dotychczasowych zasadach” (zgodnie z przepisami obowiązującymi do 30 lipca 2020 r.). W związku z powyższym, czy obliczenie należnej opłaty za materiały udostępniane do zgłoszenia uzupełniającego powinno odbywać się z wykorzystaniem cennika:

- przed nowelizacją ustawy Pgik,
- po nowelizacji ustawy Pgik,
- po waloryzacji stawek od dnia 1 stycznia 2021 r.

Odpowiedź:

Przedmiotowe kwestie regulują przepisy art. 10 ustawy z dnia 16 kwietnia 2020 r. o zmianie ustawy - Prawo geodezyjne i kartograficzne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 782):

„Art. 10 ust. 1. Do spraw dotyczących obsługi:

- 1) wniosków o skoordynowanie usytuowania projektowanej sieci uzbrojenia terenu,
 - 2) wniosków o wydanie dziennika praktyki zawodowej,
 - 3) wniosków dotyczących udostępniania materiałów państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego,
 - 4) zgłoszeń prac geodezyjnych lub prac kartograficznych, z uwzględnieniem ust. 2,
 - 5) wniosków o nadanie uprawnień zawodowych w dziedzinie geodezji i kartografii
- wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

2. W przypadku zgłoszenia prac geodezyjnych dotyczącego wyłącznie tyczenia budynków lub sieci uzbrojenia terenu, dokonanego przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, w odniesieniu do którego wykonawca tych prac nie zawiadomił organu Służby Geodezyjnej i Kartograficznej o zakończeniu tych prac:

- 1) zgłoszenie to nie podlega uzupełnieniu;

- 2) nie stosuje się przepisu art. 12a ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1;
 - 3) z upływem 30 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy organ Służby Geodezyjnej i Kartograficznej zamyka to zgłoszenie, zamieszczając stosowną informację w rejestrze zgłoszeń prac geodezyjnych i kartograficznych, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 40 ust. 8 ustawy zmienianej w art. 1.
3. Za dzień wszczęcia sprawy uznaje się odpowiednio dzień złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1-3 i 5, oraz dokonania zgłoszenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 4.
4. Za dzień zakończenia sprawy uznaje się, z uwzględnieniem ust. 5, odpowiednio dzień:
- 1) udostępnienia materiałów państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego, wydania dziennika praktyki zawodowej, zakończenia koordynacji usytuowania projektowanej sieci uzbrojenia terenu oraz wpisu do centralnego rejestru osób posiadających uprawnienia zawodowe albo dzień, w którym decyzja o odmowie nadania uprawnień zawodowych stała się ostateczna;
 - 2) przyjęcia zbiorów danych lub dokumentów, o których mowa w art. 12a ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym, do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego albo dzień, w którym decyzja o odmowie przyjęcia do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego tych zbiorów danych lub dokumentów stała się ostateczna.”.

Wnioskując *a contrario*, należy przyjąć, że poza wyjątkami określonymi w przytoczonym art. 10 ust. 2, każde zgłoszenie prac geodezyjnych lub prac kartograficznych wszczęte i niezakończone przed dniem wejścia w życie ww. nowelizacji może zostać uzupełnione. Do spraw dotyczących obsługi takiego zgłoszenia stosuje się przepisy dotychczasowe. Biorąc pod uwagę istotę uzupełnienia zgłoszenia, należy przyjąć, że jego dokonanie jest możliwe wyłącznie w sytuacji, gdy samo zgłoszenie „nie zostało zakończone” – w rozumieniu ww. art. 10 ust. 4 pkt 2. W konsekwencji, obsługa przez organ Służby Geodezyjnej i Kartograficznej uzupełnienia zgłoszenia odbywa się w ramach obsługi zgłoszenia pracy geodezyjnej lub kartograficznej. W związku z powyższym, w opinii Departamentu Architektury, Budownictwa i Geodezji zasadne jest zastosowanie przy obsłudze uzupełnienia zgłoszenia tych samych regulacji, co w przypadku obsługi samego zgłoszenia, tj. przepisów dotychczasowych. W związku z brakiem określenia przez ustawodawcę enumeratywnie wymienionych wyjątków, w szczególności w odniesieniu do sposobu obliczania opłaty, przyjąć należy, że wyrażenie „przepisy dotychczasowe” odnosi się do wszelkich regulacji znajdujących zastosowanie przy rozpatrywaniu danej kategorii

spraw przed wejściem w życie ww. nowelizacji ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne – w tym również określających wysokość stawek podstawowych w odniesieniu do odpowiednich jednostek rozliczeniowych, wysokość współczynników korygujących, zasady ustalania tych współczynników, a także szczegółowe zasady obliczania wysokości opłaty.

W tym miejscu należy zwrócić uwagę, że w wyniku ww. nowelizacji ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne, dostęp do niektórych materiałów lub danych państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego został zwolniony z opłat, a więc sposób wykorzystywania tych materiałów i danych nie podlega żadnym ograniczeniom i nie jest uzależniony od posiadania stosownych licencji. W przypadku tych materiałów i danych zasobu (tj. zwolnionych z opłat) należy założyć racjonalność działania samych wykonawców prac geodezyjnych lub kartograficznych, którzy nie powinni wnioskować o ich udostępnienie w związku z uzupełnieniem zgłoszenia. Dane te są bowiem powszechnie i nieodpłatnie dostępne w postaci elektronicznej, m.in. za pośrednictwem odpowiednich usług.

Jednocześnie w opinii Departamentu Architektury, Budownictwa i Geodezji, ustawodawca nakazując zastosowanie przepisów dotychczasowych do spraw dot. obsługi zgłoszeń prac geodezyjnych będących w toku (również tych, które były lub będą uzupełniane) określił powyższą regułą m. in. wysokość stawek podstawowych, które będą obowiązywać przy obliczaniu opłat w związku z obsługą takich zgłoszeń. Wysokość tych stawek wynika z załącznika do ustawy w brzmieniu przed jej nowelizacją, a więc nie uwzględnia waloryzacji obowiązującej od stycznia 2021 r.

Drugi przypadek:

Zgłoszenie pierwotne pracy geodezyjnej zostało zarejestrowane w grudniu 2020 r. i obejmuje obszar 0,6 ha. Opłata za materiały zasobu udostępnione do tego zgłoszenia wynosi 100,00 zł. Zgłoszenie uzupełniające zarejestrowane w styczniu 2021 r. powiększa obszar zgłoszenia pierwotnego o 0,3 ha. Graniczna wielkość zakresu, przy którym następuje zwiększenie opłaty ryczałtowej (w tym przypadku 1,0 ha) nie została przekroczona, natomiast od 1 stycznia 2021 r. opłata ryczałtowa za 1,0 ha wynosi 103,90 zł. W związku z powyższym, czy w przypadku gdy powierzchnia zgłoszenia pierwotnego i uzupełniającego łącznie nie przekroczyła wielkości granicznej 1,0 ha, należy uznać, że zgłoszenie uzupełniające nie podlega dodatkowej opłacie ryczałtowej, czy też należy pobrać opłatę dodatkową 3,90 zł z tytułu waloryzacji? Wysokość opłaty dodatkowej

określono w wyniku różnicy pomiędzy opłatą zwaloryzowaną zgłoszenia obejmującego obszar do 1ha (103,90 zł), a opłatą wniesioną przed waloryzacją (100zł).

Odpowiedź:

Zgodnie z art. 40d ust. 1a ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2020 r. poz. 2052), za udostępnianie materiałów zasobu w związku ze zgłoszeniem prac, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 3 tej ustawy, lub jego uzupełnieniem, pobiera się opłatę zryczałtowaną, której wysokość jest uzależniona od wielkości obszaru wskazanego w tym zgłoszeniu lub jego uzupełnieniu.

Zasady ustalania wysokości opłaty w przypadku uzupełnienia zgłoszenia prac reguluje ust. 1b załącznika do ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne. Stanowi on, że w przypadku uzupełnienia zgłoszenia prac, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 3, wysokość należnej opłaty ustala się z uwzględnieniem treści zgłoszenia prac po jego uzupełnieniu. W przypadku gdy wysokość opłaty ustalona zgodnie ze zdaniem pierwszym jest wyższa od wniesionej opłaty, wykonawca prac geodezyjnych dopłaca różnicę.

Zgodnie z art. 40j ust. 1 ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne, stawki opłat za udostępnianie materiałów zasobu, określone w załączniku do ustawy, podlegają corocznej waloryzacji.

Waloryzacja jest natomiast zasadą prawną, która określa, że w razie zmiany siły nabywczej pieniądza po powstaniu zobowiązania, wierzyciel powinien otrzymać równowartość ekonomiczną wierzytelności z chwili jej powstania.

Biorąc pod uwagę powyższe, w przedstawionym przypadku decydujące znaczenie należy przypisać terminowi zgłoszenia przedmiotowych prac oraz terminowi wniesienia opłaty zryczałtowanej. Charakter opłaty zryczałtowanej determinuje bowiem zakres „uprawnień”, który został przyznany po jej wniesieniu. W opisanym przykładzie oba te zdarzenia miały miejsce w 2020 r., a więc przed ogłoszeniem przez ministra właściwego do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa wysokości zwaloryzowanych stawek, które będą obowiązywały od dnia 1 stycznia 2021 r.

Zgodnie z art. 40d ust. 3 ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne, opłaty za udostępnianie materiałów państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego w związku ze zgłoszeniem prac geodezyjnych pobiera się z góry, tj. przed udostępnieniem materiałów tego zasobu. Innymi słowy, udostępnienie materiałów zasobu jest uzależnione od uprzedniej zapłaty stosownie obliczonej kwoty. Powyższa konstrukcja skutkuje tym, że

po stronie jednostki samorządu terytorialnego nie powstaje *de facto* wierzytelność względem wykonawcy prac geodezyjnych.

W związku z powyższym, w opinii Departamentu Architektury, Budownictwa i Geodezji nie ma podstawy do uzależniania wydania wykonawcy prac geodezyjnych dodatkowych materiałów zasobu od uiszczenia przez niego „dodatkowej opłaty” wynikającej z różnicy pomiędzy wysokością stawki zwaloryzowanej i opłaty w całości uiszczonej w 2020 r., tj. przed waloryzacją.

Z poważaniem
Anita Kukawska
dyrektor departamentu

[podpisano elektronicznie]